

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

De ingenti vtilitate ipsius silentii. Ca. 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

DE PROBITATE

Eccle. 29. 2. q̄ dicant nō habēt. Est enim tacēs & nō habens sensum loquel̄. Legimus de viro q̄dā insigniter prudēte, q̄ fortē in sodalitatē quā dā inciderit egregiē illiberalē, & multis s̄ce dissermonib⁹ sordidam: vbi quum nihil omnino loqueretur, eoq; rogaretur, cur ceteris esset taciturnior: cur nō itē aliquid ediceret ad exhilarādā sodalitātē, ita respōdit. Taceo. q̄a quē hic cū voluptate audiūt nec ipse noui, nec me decet p̄ferre: quē veronoui & me deceret p̄ferre, hic scio nō audiēda

De ingenti vtilitate ipsius silentii. Ca. 12.

Pythagoricorū disciplina erat tacere quin quēnium.

Quanta vtilitas proficiscat̄ ex prudētis silentio multis doceri potest rationibus. De nonnullis legimus philosophis seu ethnicis magistris, q̄ nullum admitterent discipulum, nisi q̄ certo aliquo annorū spacio imperare sibi posset ab omni eloquio, & auditorē pręstare posset elingūē. Persuasum enim habebant eū fore ad discendum ineptum, q̄ haud posset imperare linguę. Sanē res ipsa clamat dolio pertuso aut rimoso nihil posse credi: & si quid infundatur, mox corrumpi effundi ac perire, tantū abest vt possit cōseruari. Quisquis ergo vnā cum Christi discipulis à diuino Spiritu, sapientia cupit imbui cęlesti, taciturnus sit oportet & ab omni mundanarum rerum stre-

rum strepitu quietus, sicuti erant apostoli in eodē oēs cōclavi, & magna quietudine vni-
 ti, quum virtute diuini Spiritus induerētur
 ex alto. Huc pertinet & illud q; venerando
 cuidam patri Arsenio nomine cœlitus di-
 ctum legimus, quū se diuino cuperet man-
 cipare obsequio. Tale enim cœlesti voce
 scribitur audisse oraculum, O Arseni fuge,
 tace, quiesce. Quæ sanè tria, nempe solitu-
 do quies & silētiū veluti incōcussum quod-
 dam fundamētum sunt ædificij spiritualis.
 Hinc Iesaias. In silētio inquit & spe erit for-
 titudo vestra. Quantum aut̄ huius silētij so-
 litudinis & quietis studium habeat momēti
 & vtilitatis, multorum probat vita sancto-
 rum & sanctarum: q; se ab omni hominum
 turba abstractos abdiderunt in solitudines
 syluas, speluncas & cauernas mortalibus nō
 tam inaccessas quā incognitas: quo vel sic
 interna potirentur quiete & cordis atq; in-
 tellectus cōsequerēt̄ illustrationē & purita-
 tem. Hanc autē cordis quietudinē nulla res
 magis impedit vt testis est Iohānes Gerson
 quā loquutio superuacanea nedū impia. Ni-
 hil inqt quieti mentis & contēplationi plus
 insidiosū, nihil ita præciosissimę rei tēporis
 scilicet consumptiuū, nihil postremo perfe-
 ctioni scholasticorum aliunde probatorum
 plus

Act. 2. 20

In Vitis
 Patrū li. 4.
 Par. 20

Ies. 30. 23.

Gerson p̄
 pri. in epi.
 ad studēt.
 Nauerre.

DE PROBITATE

plus obuians, quemadmodū colloquia non solum praua quæ corrumpunt bonos mores, sed illa etiam quæ superflue diuq; protrahuntur, aut super rumoribus vulgo volitantibus, aut super ludicris pluribus & ineptis fabulationibus, aut super contentio- nibus hominum in aduersa tendentiū. Sed quis digne verbis consequi queant virtutis huius excellentiam & vtilitatem: & quam Deo gratus sit homo taciturnus & solitari- us? Atqui nullis quā huiusmodi familiarius inuenitur Deus sui fecisse copiam. Moses primum cum Deo colloquium nactus est, quum in interioribus ageret deserti, soceri sui oueis pascens. Elias diuinam promeruit reuelationem in spelunca ab omni hominū commercio elongatus. Venerabilis illa virgo Maria cœlestæ nūcium & simul Dei Filium Christum excepit solitaria in suo con- clau. Vnde Ieremias, bonū est inquit pre- stolari cū silentio salutare Dei. Huc accedit quod omnes ferè diuinæ apparitiones ora- cula & visiones, non nisi in quiete & extra hominū strepitū pijs hominibus leguntur fa- ctæ: veluti in solitudinibus, in speluncis, in somnis, in conclauibus: sicuti puer Samuel intempestæ noctis silentio diuino affatu cō- pellatus est: nimirum quū in lectulo suo de- cubans

Exo. 3. a.

3. Reg. 17. b.

Luc. 1. c.

1. Reg. 3. c.

eubans quiete potiretur idq; in templo Do-
 mini, vbi ministerium præstabat: atq; exinde
 propheta Domini, ac post etiã populi israe-
 litici iudex effectus est. Cũ hoc ergo genus
 hominib⁹ Deus libẽs cõmunicare cõsuevit:
 hos plerunq; inuisere, hos solari, hos peculi-
 arius sua gratia dignari consuevit. Apud hu-
 iusmodi quum omnia sint quietata nihil De-
 us offendit, quod diuinam suam appellatio-
 nẽ interrumpat, aut familiaritatẽ impediatur.
 Hinc Dominus per prophetã de anima lo-
 quens spiritali ita ait. Ducam eam in soli-
 tudinem, & loquar ad cor eius. Quẽ sanẽ so-
 litudo haud quaquã esse potest vbi frequẽs
 est strepitus verborum. Hac de re loquitur
 & Ieremias dum ait. Bonum est viro quum
 portauerit iugum ab adolescentia sua. Sede-
 bit solitarius & tacebit: & leuabit se super
 se. O venerandum silentium: o bonum præ-
 clarum, quo sine omnia pene pia exercitia
 sterilefcunt. Quare non iniuria nullum ferẽ
 deprahendas monachismi institutum quãli-
 bet etiam laxum, quod non aliquod habeat
 præscriptum de seruando certis quibusdam
 temporibus ac locis silentio: quibus nõnun-
 quam vel a bonis silendum, nedum à malis:
 scilicet ne cætera pia exercitia quoquo pa-
 cto interrumpantur. Ah qui nã diuino fruatur
 T alloquio

Osce. 2. e.

Iere. 3. &

DE PROBIDADE

alloquio, aut diuinam audiat vocē, qui frequens est in compellendis mortalibus, & mentem identidem distrahit colloquijs humanis, maximē quū is sit veluti domus quēsdā omnibus desituta ostijs & clausuris, eoque & liberum omnibus tā hominibus quā animantibus brutis præbens incursum pariter & excursum, & varijs vndiq; exordescens spurcitijs. Quare non immeritò propheta David ita præcatur. Pone Domine custodiam ori meo, & ostium circumstantiæ labijs meis. Non declines cor meum in verba malitiæ. Huius rei typum nobis portendit lex illa vetus vbi ait. Vas quod non habuerit operculum nec ligaturam desuper, immundum erit. Indicat enim hoc sermone scriptura fieri haud posse, vt mundus habeatur apud altissimum, qui nō septus, sed omni remoto repagulo totus expositus est hauriendis fundendisq; sermonibus. Proinde charissimi si gratum Deo cupitis præstare obsequiū, discite constanter continētis esse linguæ: raro quis plus proficit loquēdo quā silendo: raro verbū etiā vtile & honestum profertur, quo nō charius sit silentiū. Quin & Sapiēs testatur in multiloquio nō deesse peccatum Quamobrem si hic expertes esse cupitis multarum periculosarū offensarū: si

hic

Simile.

Psa. 140.

Nu. 19. 6.

Pro. 10. c.

hic esse tuti desideratis à varijs molestijs: de-
niq; si tandē liberi esse auetis flāmis expia-
torijs, desuescite loquitari, & adsuescite sile-
re. De Maria quadā Ongiana traditur, quę
parietibus septa vitā egit solitariā in comi-
tatu Namurcensi, quod non alio magis no-
mine cordis consequuta sit puritatē, & pœ-
nas euaserit purgatorias, (quū tamen alio-
qui magna esset sanctimonia insignis,) quā
quod incredibilis cuiusdā semper fuerit ta-
curnitatis: vtpote quę internū ne vnicum
quidem ediderit verbulū à mense Septem-
brio ad solennitatē vsq; paschalem.

De disciplina seruanda in loquendo. Cap. 13.

Quum vero rari admodū sunt, qui de-
beant aut cōmodē possint silere cō-
tinuō: sed magna hominū pars fre-
quenter necessario, alij tamē alijs magis seu
minus cogātur loqui, haud abs re fuerit hic
rationē aliquā præscribere, certasq; quasdā
indicare cōditiones, in ipsa loquutione ob-
seruādas. Inter cæteras ergo cōditiones quę
nō pauca sunt, prima est decēs loquētis cō-
positio: quę in hoc sita est, si ipsius loquētis
vultus nō deforme: nimirū si oculi, labia, et
reliq; faciei partes indecorē nō distorque-
antur: si vox sit nō fracta aut inequalis inte-
rim alius interim grauius resonans, sed iū-
xta in vtroque, tam in vultu quam in voce

Prima con-
ditio loquē-
tis.